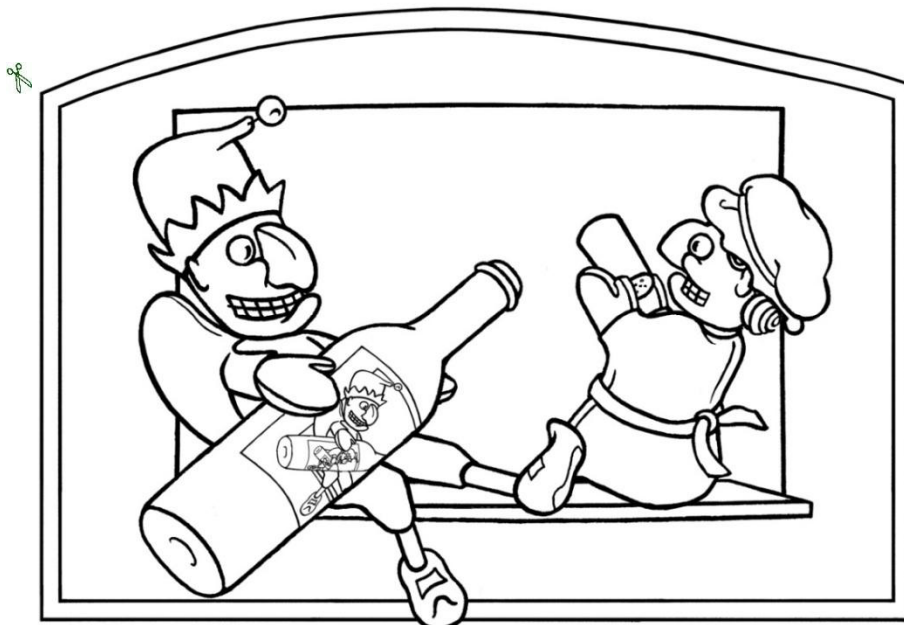

DOEPAK

DuP_{AK} DoeP_{AK} POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUIJELKRANTKRABEL DoeP_{AK} DuP_{AK}
Nr. 192

L'eau naturelle de Madelon*: klassiek Katrijnkraanwater™

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het *Poppenspe(e)lmuseum*. Maak je eigen oud-Hollandse medicijn en *etiket*. Geef de twee *handpoppen* een vrolijk kleurtje. Voeg dit document toe aan de fles met het heilzame en opwekkende brouwsel of knip het plaatje uit en plak op.

Deze verkwikkende vloeistof – naar een oud recept van monsieur Visautrou™ – wordt bijzonder aanbevolen door dr. Purgon™. Alleen te gebruiken bij een acute aanval van hypochondrie, vapeurs (oprispingen en opvliegers) en het laven van dorstigen. Geschikt voor elk willekeurig hydrofiel concentraat. De meetbare werking van dit heelmiddel staat onomstotelijk vast dankzij een samenwerking van de insulaire cortex, amygdala en hypothalamus die zorgt voor de benodigde perceptie, verbeeldingskracht, verwachting en conditionering. Uitmendend te gebruiken bij een reguliere medicatie en handoplegging.

Dit verfrissende watertje heeft een mild en langdurig effect. Bij voorkeur innemen in combinatie met een ijskoud extract van aardbei, pruim, appel, peer, gember, bosbes, rabarber, citroen, sinaasappel, venkel, anijs, zoethout, melisse, sterrenmunt, thee of koffie. Mengsel goed roeren en flink schudden. Niet laten vallen.

Tip: opkikker eerst naar de mond toebrengen met de top van wijsvinger of pink. Vervolgens voorzichtig proeven met het puntje van de tong en langzaam laten inwerken. Naar believen driemaal daags slikken. Let op: bevat xanthenes. Buiten aanwezigheid van snoepers en andere genieters houden.

De *dokter* in het traditionele volkspopentheater doet zich immer geleederd voor dan hij is. Het door hem voorgeschreven 'geneeskrachtige recept' is bruikbaar voor alle voorkomende aandoeningen. In *Le malade imaginaire* ('de ingebeelde zieke') – een *schimmenspel* uit het in 1885 verschenen boek *Les Ombres Chinoises de mon père* ('de Chinese schimmen van mijn vader') van Paul Eudel – draagt de zieke de toepasselijke naam 'Monsieur Désemplâtres' (désemplir betekent 'leeglopen'). Hem wordt door dokter Purgon (purger is 'laxeren') een algemeen inwendig wondermiddel voorgeschreven, dat slaapverwekkend, zuiverend, helend en winden verdrijvend is. Het bevat onder andere rozenolie en het sap van citrusvruchten.

Apotheker Visautrou zal het stimulerende goede toedienen. Als je weet dat 's mans naam 'kijk in de gat' betekent, dan zal je begrijpen dat het om een lavement (darmspoeling) gaat. Terwijl de billenglouder het achterste van de patiënt met de klisterspuit bewerkt, verlenen vrouw en dochter van de zielepiet assistentie.

Zij staan in een rij en houden elkaar aan hun kleding vast, al roepende: 'Ah, mon pauvre mari!' ('Ah, mijn arme echtgenoot!'). 'Ah, mon pauvre papa!'

De patiënt kraait en knort van genot: 'Il est bénin, bénin, bénin!' Ofte wel: 'Het is weldadig.' Santé, gezondheid!

Wil je nog meer te weten komen over karakteristieke personen en gebeurtenissen in de poppenkast? Maak een reis door de curieuze wereld van het poppentheater op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs, waarbij je ook nog eens kans maakt op een vrolijke poppenstrip. Een *poppentheater-abc* geeft uitleg over tal van internationale poppentheatertechnieken, -attributen en -figuren. Op www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 en www.poppenspelmuseum.nl vind je informatie over het museum, de thema-exposities en de collectie. Zie ook: *Doepak nr. 177. Applaus!*

*Madelon: nicht van *Jan Klaassen* en *Katrijn*, vrouw van *Guignol* uit de *volkspoppenkast* van Lyon.

Hyperlinks: klik op de *vet* gedrukte woorden. Illustratie: *Elsje Zwart* ©. Tekst: *Otto van der Mieden* © (2012). Veel *kleur-, proef- en drinkplezier*.

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruijmelkrant en -krabbels! Een dupák (spreek uit: *doepak*) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupák wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspopentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupák wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doodse stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupák razendsnel en met veel tumult. Dupák betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupák hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupák is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupák ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.

